

Ала около 1540-та година се явилъ единъ ученъ полякъ, на име *Коперникъ* (роденъ въ 1473 г.). Той билъ синъ на хлѣбаръ. Още малъкъ останалъ сиракъ, но силно обикналъ науката. Като разсѫждавалъ дълго за земята и звездитѣ, дошълъ до мисъльта, че слънцето, месецътъ и звездитѣ сѫ сѫщо такива кълбета, каквато е земята, само че едни трѣбва да сѫ по-малки, а други по-голѣми отъ нея. Ние, думалъ той, много ясно виждаме, че месецътъ и слънцето сѫ валчести, като топки. Тѣ ни се виждатъ малки, защото сѫ много далечъ отъ насъ.

Коперникъ се запиталъ, дали очите не ни лъжатъ? Дали слънцето не е много по-голѣмо, та не то, а земята съ месецътъ да се въртятъ около него? И наистина, умниятъ човѣкъ зелъ денонощно да наблюдава звездното небе, мѣстото на звездитѣ една къмъ друга и къмъ земята, та разбралъ, че земята не е *неподвижна*, не стои на едно мѣсто, не е центъръ, а е небесно тѣло, което заедно съ другите небесни тѣла пътува около слънцето. Ще рече, слънцето е центъръ.

Ала учениците забележили, че едни отъ звездитѣ свѣтятъ, тѣхъ нарекли *слънца*, а други не свѣтятъ, но получаватъ свѣтлината си (освѣтляватъ се) отъ близкото слънце. Тѣмните или несвѣтещите тѣла тѣ нарекли *планети*. За това нарисували слънцето въ срѣдата, а около него наредили най-близките му планети, които се въртятъ около, но не падатъ върху него, нито пъкъ се загубватъ въ пространството; — всѣка планета си има свой пътъ, та не се сблъсква съ друга планета.

Още по-сетне разбрали, че въ вселенната не е само нашето слънце, а има и други слънца; всички